

Edukacija za efikasniju e-upravu

TEMPUS projekt eGovCRO *Institution Building in Croatia – E-government*

TEMPUS program je inicijativa Europske komisije za dodjeljivanje bespovratnih sredstava projektima koji se provode u tzv. partnerskim zemljama – europskim zemljama kandidatima za članstvo ili trećim zemljama EU (CARDS, MEDA, TACIS). Sredstva se dodjeljuju onim projektima koji pomažu određenom segmentu javnog i visokoobrazovnog sektora tih zemalja da se brže i efikasnije razvije. Zato se oni rade u partnerstvu zemalja nečlanica i zemalja članica te kroz partnerstvo visokoobrazovnih institucija i javnog ili privatnog sektora. Na taj se način bespovratnim sredstvima EU stimulira prijenos znanja iz visokoobrazovnih i javnoistraživačkih institucija u javni ili privatni sektor te se stvara povoljna klima za razvoj Hrvatske kao društva temeljenog na znanju.

Vlada RH ulaže velike napore i sredstva u informatizaciju javne uprave kao i u implementaciju e-uprave s ciljem da država postane transparentan, brz i učinkovit servis građana i poslovnih subjekata. Složeni projekti modernizacije javnog sektora traže paralelno djelovanje u najmanje tri komplementarna smjera:

1. pravni okvir;
2. ICT infrastruktura;
3. educirani zaposlenici za rad u okruženju e-uprave.

Nužni pravni okvir ubrzano se razvija i očekuje se da će u vrlo kratkom vremenu biti u skladu sa standardima koje postavlja EU. Druga pretpostavka gotovo je u cijelosti ispunjena, odnosno informatizacija tijela javne uprave već je ili provedena ili je u svojoj završnoj fazi. Možda najvažniji dio tog trolista – educirani i osposobljeni djelatnici javne uprave – glavna su tema projekta TEMPUS eGovCRO *Institution Building in Croatia – E-*

government (*Jačanje institucionalnih mehanizama u Hrvatskoj za učinkovitu e-upravu*). Važno je napomenuti da je to prvi projekt edukacije za elektroničku upravu u Hrvatskoj koji financira Europska unija u okviru programa TEMPUS.

Jedna od glavnih aktivnosti tog projekta je obrazovanje djelatnika u javnoj upravi, a obrazovni program će se razviti zahvaljujući partnerstvu Sveučilišta u Zagrebu sa sveučilištima iz Francuske (Paris I), Litve (Mykolas Romeris, Vilnius), Njemačke (AIFB, Karlsruhe), Slovačke (Sveučilište Žilina) i Velike Britanije (London Metropolitan) te sa središnjim državnim uredima za upravu i e-Hrvatsku Republike Hrvatske. Tri glavne teme obrazovnog programa u skladu su s najvažnijim aspektima efikasne e-uprave:

- a) Pravni okvir e-uprave te privatnost i zaštita podataka;
- b) Menadžment u javnom i neprofitnom sektoru;
- c) Informacijski sustavi u suvremenoj javnoj upravi.

Projekt će trajati tri godine, a već u prvih šest mjeseci ima zapaženih rezultata. Izvršna posjećenost okruglog stola *E-uprava u Hrvatskoj – edukacija*, održanog 28. ožujka 2007. u prostorijama Središnjeg državnog ureda za upravu, pokazuje kako je projekt uistinu potreban za učinkovitiju implementaciju e-uprave, ali i za učinkovitiji rad javnih službenika s korisnicima elektroničke uprave.

Na okruglom stolu sudjelovalo je više od stotinu sudionika iz različitih institucija države uprave i lokalne samouprave, koji su vrlo aktivno sudjelovali u raspravi s izvoditeljima projekta. Na početku su ih pozdravili Antun Palarić, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za upravu, prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, rektor Sveučilišta u Zagrebu, te predstavnik glavnog inozemnog partnera Sveučilišta Paris I. prof. dr. sc. Georges Chatillon. O elektroničkoj upravi govorio je predstavnik Europske komisije Karel de Vriendt. Prof. dr. sc. Neven Vrček, predstavnik institucije-koordinatora projekta, a to je varaždinski Fakultet informatike i organizacije Sveučilišta u Zagrebu, predstavio je projekt govoreći o njegovim ciljevima, strukturi konzorcija koji provodi projekt te programu edukacije koji će se u okviru projekta provesti. Izlaganje o e-upravi, obrazovanju i usavršavanju podnio je individualni ekspert na projektu profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dr. sc. Ivan Koprić.

Svim sudionicima podijeljen je anketni upitnik, a njegov je cilj bio upoznati sudionike s temama obrazovnog programa koji će se izvoditi u okviru projekta, ali isto tako dobiti povratnu informaciju od njih ispunjava li taj program u dovoljnoj mjeri njihove stvarne potrebe i očekivanja. Rezulta-

ti te ankete pomoći će kreatorima tog obrazovnog programa, mahom vršnim hrvatskim i europskim stručnjacima te sveučilišnim profesorima, da svoje kolegije zaista prilagode potrebama hrvatskih javnih službenika, ali i da im daju smjernice za razvijanje elektroničkih servisa javne uprave u skladu s europskim standardima. Povratna je informacija dobivena od više od 60% sudionika, a iz njihovih odgovora moglo se iščitati da službenici trebaju edukaciju za svrsishodniji rad u okruženju elektroničke uprave (100% pozitivnih odgovora).

Znanja i kompetencije koje bi sami željeli još više razviti u prvom su redu – znanja u projektiranju i implementaciji informacijskih sustava, zatim slijedi upravljanje i pravna regulativa, a u gotovo su istom postotku potrebna znanja i kompetencije iz zaštite osobnih podataka i pravne regulative vezana uz to područje. Isto tako, više od 90% ispitanika smatra da su predloženim obrazovnim programom pokrivena sve relevantne teme vezane uz njihovo područje djelovanja u javnoj upravi. Gotovo se svi ispitanici slažu da bi taj obrazovni program trebao postati dio cjeloživotnog obrazovanja javnih službenika u obliku obveznog usavršavanja za državne službenike.

Prema vremenskom planu projekta, uskoro bi trebala započeti selekcija polaznika obrazovnog programa. Selekciju će provesti Središnji državni ured za upravu i Središnji državni ured za e-Hrvatsku. Cijeli kurikulum ima ukupno oko 200 sati nastave, međutim pojedine ciljne grupe imat će ponešto drukčije skrojen program i slušati približno 90 sati nastave. Program je napravljen za tri ciljne skupine: rukovoditelje u javnoj upravi, službenike koji sudjeluju u pružanju naprednih usluga te kreatore e-servisa, odnosno za IT stručnjake u javnoj upravi.

Renata Horvatek*

Neven Vrček**

---

* Renata Horvatek, voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu, Sveučilište u Zagrebu (head of the Office for International Cooperation, Faculty of Organisation and Informatics, Varaždin, Zagreb University, Croatia)

** Neven Vrček, izvanredni profesor na Katedri za razvoj informacijskih sustava i prodekan Fakulteta organizacije i informatike u Varaždinu, Sveučilište u Zagrebu (associate professor at the Chair of Information Systems Development, Faculty of Organisation and Informatics, Varaždin, Zagreb University, Croatia)